

Số: 1034/SGDĐT-GDTrH

V/v thực hiện sinh hoạt chuyên môn
từ năm học 2018 - 2019

Hải Dương, ngày 28 tháng 8 năm 2018

Kính gửi:

- Phòng Giáo dục và Đào tạo các huyện, TP, TX;
- Trường Trung học phổ thông.

I. Mục đích, yêu cầu

1. Mục đích

Sinh hoạt chuyên môn trong trường trung học nhằm góp phần thiết thực bồi dưỡng năng lực quản lý cho cán bộ quản lý giáo dục (CBQL), năng lực dạy học cho giáo viên (GV), đáp ứng yêu cầu đổi mới phương pháp dạy học và kiểm tra đánh giá, góp phần tạo chuyển biến mạnh mẽ về chất lượng, hiệu quả giáo dục.

Tạo mối liên hệ mật thiết giữa các cá nhân trong tổ, giữa các môn học, các tổ chuyên môn và tổ chức đoàn thể trong thực hiện các mục tiêu nhiệm vụ.

Trang bị cho CBQL, GV các kỹ năng cơ bản, cần thiết trong sinh hoạt chuyên môn, góp phần tạo động lực làm việc, phát huy tối đa năng lực, sở trường, tính chủ động sáng tạo của từng CBQL, GV và học sinh.

Là sự chuẩn bị cần thiết cho việc triển khai thực hiện đổi mới chương trình, sách giáo khoa giáo dục phổ thông theo hướng dẫn của Bộ GD&ĐT.

2. Yêu cầu

Xây dựng tổ chuyên môn thực sự thành môi trường học tập tích cực nhằm nâng cao ý thức, sự cần thiết phải không ngừng tự học, tự bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ cho CBQL, GV.

Sinh hoạt chuyên môn phải đảm bảo tính khoa học, hiệu quả, thiết thực, phù hợp đổi mới CBQL, GV từng cấp học.

II. Một số nội dung chủ yếu

1. Sinh hoạt chuyên môn thường xuyên

Sinh hoạt chuyên môn thường xuyên theo Điều lệ trường trung học được tổ chức định kỳ 2 lần/tháng.

Nội dung sinh hoạt chuyên môn định kỳ phải cụ thể thiết thực, gồm một số nội dung chủ yếu sau:

- Thảo luận các nội dung chuyên môn giữa 2 lần sinh hoạt chuyên môn định kỳ.
- Thảo luận, thống nhất, điều chỉnh, bổ sung,... nội dung các bài sắp dạy.
- Chuẩn bị đồ dùng thiết bị dạy học sẵn có hoặc tự làm (*nếu có*).

- Thông nhất nội dung, hình thức, cách thức kiểm tra đánh giá thường xuyên hoặc định kỳ theo kế hoạch.

- Thông báo, trao đổi, thống nhất các hoạt động hành chính khác.

2. Xây dựng và triển khai dạy học theo chủ đề

2.1. Tổ chức rà soát các chủ đề dạy học đã xây dựng từ năm học 2014 - 2015 ở tất cả các môn học; đánh giá, điều chỉnh, bổ sung mục tiêu, nội dung câu hỏi, đề kiểm tra, phương pháp dạy học, tiến trình tổ chức các hoạt động dạy học,... (*nếu có*) để đưa vào Phân phối chương trình từng môn học.

Đối với các môn học mà tự thân chương trình đã thiết kế theo chủ đề, cần rà soát điều chỉnh theo yêu cầu thực tế để đảm bảo tính hợp lý, thiết thực, hiệu quả trong thiết kế các hoạt động nhằm phát huy năng lực học sinh.

2.2. Rà soát nội dung chương trình còn lại theo khung phân phối chương trình môn học, đề xuất, lựa chọn xây dựng thêm các chủ đề dạy học mới đáp ứng yêu cầu phát triển phẩm chất, năng lực học sinh (*số lượng chủ đề xây dựng trong năm học của từng môn học do tổ/nhóm chuyên môn quyết định trên cơ sở thực tế chương trình bộ môn*).

Khuyến khích các đơn vị trao đổi, thống nhất giữa các môn học có liên quan để xây dựng các chủ đề tích hợp liên môn nhằm đáp ứng yêu cầu đổi mới.

2.3. Khi thiết kế tiến trình dạy học theo chủ đề cần linh hoạt lựa chọn nội dung dạy trên lớp và hướng dẫn giao nhiệm vụ cho học sinh tìm hiểu, nghiên cứu, báo cáo kết quả; giới thiệu khái quát và tổng kết, đánh giá kết quả học tập theo chủ đề, tránh tình trạng cộng cờ học các đơn vị bài học có cùng nội dung thành chủ đề.

2.4. Trong quá trình tổ chức thực hiện cần chú ý:

- Mỗi tiết học của tiến trình dạy học theo chủ đề hoặc mỗi bài học cần được thiết kế thành các hoạt động học, bao gồm:

Khởi động/tình huống xuất phát: nhằm tạo tâm thế học tập cho học sinh, giúp học sinh ý thức được nhiệm vụ học tập, hứng thú học bài mới.

Hình thành kiến thức mới: giúp học sinh chiếm lĩnh được kiến thức, kỹ năng mới thông qua các hoạt động khác nhau như: nghiên cứu tài liệu, thí nghiệm, thực hành, hoạt động trải nghiệm,...

Luyện tập: giúp học sinh củng cố, hoàn thiện kiến thức, kỹ năng vừa lĩnh hội, ghi nhận được.

Vận dụng: giúp học sinh vận dụng được các kiến thức, kỹ năng đã học để giải quyết các tình huống/vấn đề trong thực tiễn.

Tìm tòi, mở rộng/sáng tạo: khuyến khích học sinh tìm tòi, mở rộng kiến thức ngoài bài học, lớp học, mô tả sản phẩm học sinh cần hoàn thành.

- Hệ thống câu hỏi, bài tập phải đảm bảo các cấp độ nhận thức, nhằm phát triển năng lực của các nhóm đối tượng học sinh và phù hợp với đặc trưng từng môn học, bài học.

- Coi trọng tổ chức các hoạt động trải nghiệm sáng tạo, giao nhiệm vụ/dự án để cá nhân/nhóm học sinh tự học, hướng dẫn học sinh làm việc theo nhóm nghiên cứu, giải quyết nhiệm vụ được giao; Sắp xếp thời gian, tổ chức cho học sinh được thuyết trình, báo cáo, trao đổi, thảo luận về kết quả thực hiện nhiệm vụ; vận dụng kiến thức lý thuyết để giải quyết các bài tập, các tình huống này sinh từ thực tiễn, kết hợp hài hòa giữa học tập tại lớp, tại trường và ở ngoài lớp học.

3. Đổi mới sinh hoạt tổ/nhóm chuyên môn theo chuyên đề

Mỗi tổ chuyên môn phải tổ chức thực hiện ít nhất 02 chuyên đề/năm học.

Nội dung chuyên đề cần tập trung giải quyết những vấn đề cấp thiết này sinh trong thực tế, những vấn đề mới, vấn đề khó, gắn với yêu cầu cụ thể của môn học,... nhằm thực hiện mục tiêu đổi mới phương pháp dạy học, đổi mới kiểm tra đánh giá, nâng cao chất lượng dạy học, chất lượng giáo dục toàn diện và chất lượng học sinh giỏi,..gắn với nhiệm vụ trọng tâm từng năm học, thiết thực, có khả năng ứng dụng rộng rãi, tránh chung chung, hình thức, lặp lại.

Việc lựa chọn chuyên đề và thời gian nghiên cứu, thực hiện cần linh hoạt, hợp lý giữa các môn học trong tổ (*nhất là những tổ ghép nhiều môn học*), giữa các phân môn, khối lớp, giữa các học kỳ trong năm học, tránh tập trung vào một số bộ môn hay cuối kỳ, cuối năm.

Có kế hoạch, tổ chức đầy đủ các bước:

- Thảo luận lựa chọn, xây dựng đề cương chuyên đề, phân công nhiệm vụ cụ thể cho từng giáo viên trong nghiên cứu lý luận và soạn giáo án thực nghiệm/hoạt động (nếu có);
- Báo cáo, thảo luận, góp ý chuyên đề và giáo án dạy thực nghiệm;
- Bổ sung hoàn thiện lý luận chuyên đề, giáo án; tổ chức dạy thực nghiệm/hoạt động thực tiễn và thảo luận rút kinh nghiệm, đánh giá giờ dạy/hoạt động, hiệu quả áp dụng chuyên đề, tổng kết và đề xuất hướng áp dụng chuyên đề vào thực tiễn dạy và học.

Lưu ý: Tên chủ đề dạy học và chuyên đề sinh hoạt tổ chuyên môn được xây dựng và thực hiện từng năm học phải có trong Kế hoạch tổ chuyên môn, Nghị quyết tổ/nhóm chuyên môn ngay từ đầu năm học và thể hiện rõ trong quá trình thực hiện.

4. Đổi mới sinh hoạt tổ/nhóm chuyên môn theo nghiên cứu bài học/dựa trên phân tích hoạt động học tập của học sinh

Mỗi tổ chuyên môn thực hiện ít nhất 02 tiết/năm học.

Tổ/nhóm chuyên môn căn cứ kế hoạch dạy học các bộ môn để lựa chọn bài học nghiên cứu (ưu tiên các loại bài dài, bài khó, bài dạy minh họa cho chủ đề dạy học hoặc chuyên đề sinh hoạt tổ chuyên môn). Lựa chọn bài học để nghiên cứu/phân tích cũng cần linh hoạt, hợp lý giữa các môn học trong tổ (*đối với tổ ghép nhiều môn học*), giữa các phân môn và giữa các khối lớp.

Khi thiết kế giáo án bài học để nghiên cứu/phân tích cần chú trọng chọn nội

dung bài học để tìm hiểu trên lớp, nội dung hướng dẫn học sinh tự tìm hiểu, tự nghiên cứu; dự kiến các hoạt động; phương pháp, kĩ thuật, phương tiện thiết bị, đồ dùng dạy học, hình thức kiểm tra đánh giá,...

Khi dự giờ, người dự giờ có thể ở vị trí thuận lợi để quan sát, ghi chép, sử dụng các phương tiện thu ghi để ghi lại những hoạt động của học sinh; tập trung quan sát biểu hiện tâm lí, thái độ, hành vi trong các tình huống, hoạt động học tập cụ thể của học sinh,...

Các ý kiến nhận xét, thảo luận, phân tích giờ dạy minh họa phải hướng vào học sinh như: Học sinh tiếp nhận nhiệm vụ học tập như thế nào? Trong giờ học, học sinh đã làm gì (nghe, nói, báo cáo, phản biện, viết)? Tinh thần hợp tác, làm việc nhóm của học sinh? Sản phẩm của học sinh có đáp ứng nhiệm vụ được giao không? Khả năng chia sẻ sản phẩm, phản biện, vận dụng kiến thức, tìm tòi, sáng tạo như thế nào?...

Trên cơ sở nhận xét đánh giá hoạt động và kết quả học tập của học sinh, tổ/nhóm chuyên môn sẽ đánh giá tính chính xác, khoa học, phù hợp của kế hoạch bài học; tính hiệu quả của các phương pháp kĩ thuật, phương tiện đồ dùng thiết bị dạy học đã áp dụng; khả năng tổ chức hoạt động, quan sát, điều khiển, giúp đỡ học sinh/nhóm học sinh hoạt động, trao đổi, báo cáo kết quả thực hiện nhiệm vụ; chốt kiến thức và hướng dẫn vận dụng kiến thức để giải quyết bài tập, tình huống của giáo viên,...

* Lưu ý:

Để sinh hoạt chuyên môn có chiều sâu, đảm bảo hiệu quả, các đơn vị có thể chỉ đạo tích hợp hoạt động sinh hoạt chuyên môn theo nghiên cứu bài học với sinh hoạt chuyên môn theo chuyên đề hoặc dạy học theo chủ đề.

Chia sẻ các sản phẩm sinh hoạt chuyên môn đã được thông nhất lên trên trang mạng <http://truonghocketnoi.edu.vn>.

Đối với các môn học có 01 giáo viên/trường: Phòng GDĐT (đối với cấp THCS) chủ động xây dựng kế hoạch và chỉ đạo thực hiện sinh hoạt chuyên môn theo cụm trường/cụm huyện; Đối với cấp THPT, Hiệu trưởng báo cáo đề xuất với Sở GDĐT phương án sinh hoạt theo cụm trường để được tư vấn.

Hồ sơ mỗi chuyên đề hoặc nghiên cứu bài học gồm ít nhất 03 biên bản (tương ứng với các bước thực hiện), lý luận chuyên đề, giáo án/kế hoạch hoạt động, phiếu đánh giá giờ dạy (*nếu có*), sản phẩm của giáo viên, học sinh,... được sắp xếp, lưu trữ theo trình tự thời gian tổ chức thực hiện.

4. Ôn tập thi THPT quốc gia

Căn cứ tình hình cụ thể của từng trường, Hiệu trưởng/Phó Hiệu trưởng cần tập trung chỉ đạo các nhóm chuyên môn chủ động xây dựng kế hoạch dạy học lớp 12, dạy tự chọn, bồi dưỡng, phụ đạo,...kết hợp giữa dạy kiến thức mới với ôn tập, hệ thống hóa kiến thức trọng tâm (gồm cả lớp 10 và lớp 11) cho học sinh.

Tổ chức hội thảo phân tích, đánh giá xác định nguyên nhân, hạn chế của kết quả thi năm 2018; thường xuyên cập nhật các thông tin về cấu trúc đề thi,

những điều chỉnh trong phương án tổ chức coi, chấm thi THPT quốc gia từng năm của Bộ GD&ĐT để có biện pháp chỉ đạo thực hiện kế hoạch dạy và học, ôn tập, kiểm tra đánh giá, chuẩn bị tốt các điều kiện tổ chức kỳ thi theo hướng dẫn của Bộ GD&ĐT.

Phối hợp tốt với Ban đại diện cha mẹ học sinh trong công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức về kỳ thi THPT quốc gia; trang bị kiến thức, kỹ năng; tư vấn, định hướng lựa chọn môn thi, bài thi và các điều kiện đảm bảo kỳ thi đạt kết quả tốt

Nhận được công văn, yêu cầu các đơn vị nghiêm túc triển khai thực hiện. Trong quá trình thực hiện, nếu có vướng mắc, cần phản ánh kịp thời về Sở GD&ĐT (qua phòng GDTrH) để được giải quyết.

Nơi nhận:

- Như kính gửi (để thực hiện);
- Lãnh đạo Sở (để báo cáo);
- Các phòng Sở (để phối hợp);
- Website Sở;
- Lưu: VT, GDTrH.

